

**AVTALE MELLOM NORSK KULTURRÅD, DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING, NORSK FORLEGGERSAMBAND, NORSK
FAGLITTERÆR FORFATTER- OG OVERSETTERFORENING OG
ABM-UTVIKLING OM REGLER FOR EN SELEKTIV
INNKJØPSORDNING MED STATLIG INNKJØP AV NY NORSK
SAKPROSA I 2009**

Del 1

INNKJØPSORDNINGENS FORMÅL, VARIGHET OG OMFANG

§ 1

Ordningen har som formål å stimulere til skriving, utgivelse, spredning og lesning av ny norsk sakprosa. Bøkene som kjøpes inn, stilles til rådighet for leserne gjennom utlån i norske folkebibliotek.

§ 2

Ordningen gjelder sakprosa-bøker i en essayistisk, fortellende, resonnerende eller argumenterende form, skrevet av én eller flere forfattere og for et allment publikum.

Bøkene skal ha språklige, litterære, innholds- og formidlingsmessige kvaliteter og henvende seg til et allment publikum.

Forlagene søker om innkjøp av bøker utgitt innenfor det aktuelle kalenderåret. Det vil bli innkjøpt 1 000 eksemplarer av hver tittel til fordeling til folkebibliotekene.

§ 3

Som ny sakprosa regnes bøker som tidligere ikke har vært utgitt i bokform. Tekstene i samlinger av essay, artikler, foredrag m.m. kan være trykt eller publisert tidligere.

Som norsk sakprosa regnes i denne sammenheng bøker skrevet på bokmål, nynorsk eller dialekt og bøker oversatt til norsk fra samisk og andre språk når originalutgaven er utgitt i Norge.

§ 4

Ordningen omfatter normalt ikke:

- a) hobbybøker, vitsebøker, spørrebøker, håndbøker eller andre former for bruksprosa
- b) oppslagsbøker, leksikalske verk og referanseverk
- c) årbøker, lokalhistoriske årbøker eller andre bøker beregnet på et lokalt publikum
- d) skole- og lærebøker
- e) vitenskapelige avhandlinger, forskningsrapporter og utredninger
- f) profesjons- eller bransjeorienterte bøker

Bøker under disse kategoriene kan komme inn under avtalen hvis de anses som spesielt språklig og litterært verdifulle og samtidig henvender seg til et allment publikum.

Bøker som det er sjangermessig tvil om hører hjemme under denne ordningen eller innkjøpsordningen for skjønnlitteratur for voksne, skal også behandles i vurderingsutvalget for skjønnlitterær prosa. Dersom det er tvil om bokas målgruppe, skal den også behandles under innkjøpsordningen for faglitteratur for barn og unge.

§ 5

Ordningen er som hovedregel begrenset til én innkjøpt bok pr forfatter pr år.

§ 6

Norsk kulturråd kan dispensere fra reglene i § 2-5 over dersom særlige grunner foreligger.

§ 7

Ordningen gjelder normalt bare enkelttitler, men disse kan være deler av en bokserie.

§ 8

Avtalen gjelder inntil videre og så lenge innkjøpsordningen vedvarer med Stortingets samtykke og det blir stillet tilstrekkelige statlige midler til disposisjon.

§ 9

Norsk kulturråd kan, på grunnlag av erfaringer eller av budsjettmessige hensyn, innføre tidsbegrensede prøveordninger samt justere innkjøpsordningens rammer og omfang. Videre kan Norsk kulturråd endre nærværende avtale i den grad nevnte hensyn gjør det nødvendig. Avtalepartene skal, når det innføres prøveordninger, når ordningens rammer og omfang justeres og/eller avtalen endres som beskrevet over, underrettes skriftlig på forhånd og gis anledning til å uttale seg om rådets forslag til endring før dette fatter vedtak.

§ 10

Ønsker en eller flere av partene til denne avtalen forhandlinger om revisjon av avtalen, skal Norsk kulturråd innkalle til forhandlingsmøte snarest mulig. Avtaleteksten, med Norsk kulturråds eventuelle endringsforslag, gjelder i så fall inntil ny avtale er inngått.

Del 2

PRAKTISERINGEN AV INNKJØPSORDNINGEN

§ 11

For å kunne *søke om innkjøp*, skal det foreligge ferdig bok. Fristene for å søke er:

- 1. mars for bøker utgitt 1. januar – 1. mars
- 15. mai for bøker utgitt i perioden 1. mars – 15. mai
- 1. september for bøker utgitt i perioden 1. mai – 1. september
- 15. oktober for bøker utgitt i perioden 1. september – 15. oktober
- 1. desember for bøker utgitt i tidsrommet 15. oktober – 31. desember (se under).

Forlaget skal for egen regning sende ett eksemplar til hvert av de fire faste medlemmene i Vurderingsutvalget. Bøkene sendes fortløpende og senest innen søknadsfristen. For bøker som blir ferdige i desember, leveres ombrukt korrektur innen søknadsfristen 1. desember, med ettersending av ferdige bøker innen 31. desember.

Forlaget søker på eget skjema, som sendes i kopi til forfatteren(e).

Det er forlagets ansvar å levere bøker i rett tid. Bøker som det er søkt om, men som ikke er levert innen 31. desember, blir ikke innkjøpt.

§ 12

Til å vurdere de innsendte bøkene oppnevner Norsk kulturråd i samråd med de øvrige avtalepartene et vurderingsutvalg på fire medlemmer og minimum to varamedlemmer. Utvalget har anledning til å benytte eksterne konsulenter for å gi råd i tilfeller der det er tvil om bøkens innholdsmessige kvaliteter. Det er utarbeidet egne retningslinjer for sammensetningen av vurderingsutvalget og arbeidet i dette.

Vurderingsutvalget skal normalt innen to måneder etter hver søknadsfrist ha foretatt en samlet vurdering av de innsendte bøkene. Utvalget anbefaler med alminnelig stemmeflertall om en bok skal kjøpes inn eller ikke. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme.

Innkjøpsordningen er selektiv, og hvor stor prosentandel av bøkene som kan kjøpes inn fra hver runde vites ikke før året er omme. Vurderingsutvalget kan derfor sette opp inntil 2 titler fra hver runde på en venteliste. Titlene på ventelisten vil bli vurdert opp mot hverandre på årets siste møte dersom det er rom for å kjøpe inn flere titler. De impliserte forlag blir orientert om prosessen fram til endelig vedtak foreligger.

§ 13

Avslag vil kun bli begrunnet ut fra budsjettmessige hensyn. Det kan klages på feil i saksbehandlingen og anvendelsen av regelverket, men ikke på det faglige kunstneriske skjønn (Norsk kulturråd er unntatt fra klagerett ved kgl.res. av 20.11.87).

Vurderingsutvalget kan på eget initiativ ta opp på nytt en bok som er avslått innkjøpt i en tidligere innkjøpsrunde, dersom det er økonomisk rom for det.

§ 14

Senest seks - 6 - uker etter at forlagene har mottatt melding om at en bok er innkjøpt, skal 1 000 eksemplar av boka leveres for egen regning direkte til Biblioteksentralen. Norsk kulturråd skal orienteres om denne fristen ikke opprettholdes. Bøkene leveres slik bøker ellers leveres til bokhandelen.

Elektronisk informasjon om boka og forfatteren legges inn i skjemaet på A/L Biblioteksentralens hjemmesider: <http://www.bibsent.no/skjema/sakprosa.aspx>. Utbetaling av faktura vil ikke foretas før dette er gjennomført.

Biblioteksentralen klargjør bøkene med det utstyret hvert enkelt bibliotek har bestilt. Bøkene distribueres til folkebibliotekene i samarbeid med ABM-utvikling. Partene samarbeider om å få til en distribusjonsløsning som sikrer at bibliotekene mottar bøkene snarest mulig og uten unødige forsinkelser.

§ 15

Faktura skal sendes til Norsk kulturråd v/Regnskapsavdelingen. Når informasjonen om boka er mottatt av A/L Biblioteksentralen, betaler Norsk kulturråd beløpet pr 30 dager. Betalingen fastsettes med utgangspunkt i faste netto arkpriser for utgivelser i romanformat, med mulighet for påslag for format og bokutstyr utover standard romanformat. Arkprisen revideres årlig etter egen avtale mellom Norsk kulturråd og Den norske Forleggerforening. Nærmere detaljer finnes i eget rundskriv ("Orientering til søkerne") som fås ved henvendelse til Den norske Forleggerforening eller Norsk kulturråd.

Ved salg av bøkene utenom Kulturrådet kan det kreves både høyere og lavere priser.

Forlaget har ansvaret for at fakturaen får riktig pris.

DEL 3

BESTEMMELSER OM HONORAR

§ 16

Norsk kulturråd betaler en del av forfatterhonoraret for de sakprosa-bøkene som kjøpes inn på følgende vilkår (med unntak av essaysamlinger, se nedenfor):

1. Forfatters royalty for de innkjøpte bøkene i 1 000 eksemplar er 22,5 % av hefteprisen (utsalgspris minus 15 % for innbundne bøker).
2. Når boka er vedtatt innkjøpt, betaler forlaget fullt honorar til forfatteren for de 1 000 eksemplarene som Kulturrådet kjøper.

3. For bøker med en illustrasjonsgrad på over 20 % og der det er foretatt en avkortning i honoraret til forfatteren, skal hele refusjonsbeløpet tilfalle forfatteren.
4. Av honoraret refunderer Norsk kulturråd til forlaget 11 % for de innkjøpte 1 000 eksemplarene.

Norsk kulturråd betaler en del av forfatterhonoraret for innkjøpte essaysamlinger på følgende vilkår:

1. Forfatters royalty for de innkjøpte bøkene er 22,5 % av hefteprisen (utsalgpris minus 15 % for innbundne bøker).
2. Når boka blir utgitt, betaler forlaget fullt honorar til forfatteren for de 1 000 eksemplarene som Kulturrådet kjøper. Det forutsettes at forlaget betaler vanlig forfatterforskudd for 1/3 av resten av førsteopplaget.
3. Av honoraret refunderer Norsk kulturråd til forlaget 16,5 % for de 1000 innkjøpte eksemplarene. For alt salg utover dette betaler forlaget hele royaltyen på 20 % inntil 5 000 solgte eksemplarer i utgivelsesåret og påfølgende kalenderår.

PROTOKOLLTILFØRSLER

1) Fra Den norske Forleggerforening:

Den norske Forleggerforening ønsker primært at sakprosainnkjøpene for 2009 følger betingelsene som gjaldt for innkjøpene i 2008, fordi denne løsningen gir flest innkjøpte titler. Med betingelser som for 2008-innkjøpet, vil vi i 2009 få flere titler i bibliotekene, flere forfattere får glede av ordningen og flere forlag får mulighet for innkjøp. Forleggerforeningen legger til grunn at offentligheten har blitt forespeilet at innkjøpte titler i 2009 vil ligge på et høyere nivå enn det forslaget som ble fremlagt for partene 3. mars 2009 legger opp til.

Det understrekes at de forskjellige innkjøpsordningene har ulike begrunnelser og betingelser og at vilkår i én av ordningene ikke skal skape presedens for de øvrige.

Den norske Forleggerforening avstår fra å be om økte arkpriser på 2009-innkjøpet under forutsetning av at frigjøringen av disse midlene kan sikre innkjøp av flere titler.

2) Fra Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening:

Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF) er tilfreds med at avtale av 3. mars 2009 mellom Norsk kulturråd, Den norske Forleggerforening, Norsk Forleggersamband, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening og ABM-utvikling om regler for en selektiv innkjøpsordning med statlig innkjøp av ny norsk sakprosa gir en royalty til forfatterne som er bedre enn den som gjaldt i prøveperioden for denne ordningen.

NFF er av den prinsipielle mening at en endelig royaltyavtale for sakprosa-bøker som blir innkjøpt, utformes i lys av en helhetlig vurdering av vilkårene for skrivning og utgivelse av sakprosa jamført med tilsvarende for skjønnlitteratur.

NFF ber Norsk kulturråd opplyse om og følge opp royaltyspørsmålet overfor Kultur- og kirke departementet i budsjettsøknaden for 2010.